

KN Kyrknyckeln

En tidning från Svenska kyrkan i Luleå • Nr 3 2015

Tema

Män inpå livet

Robert prioriterar
tid med barnen

Hans trivs på
gården i Alvik
Sidan 3-5

Helge är präst
i grökläder
Sidan 8-9

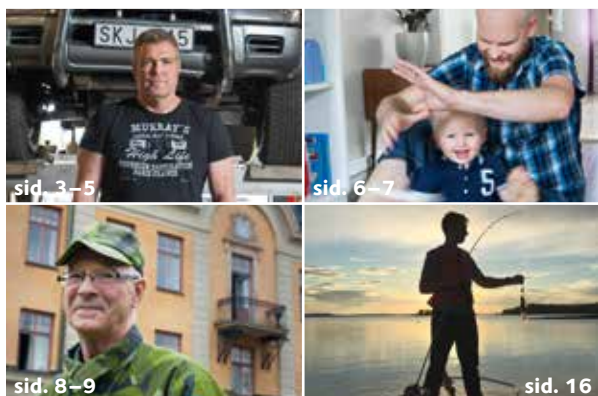
Jesus utmanar
mansbilden
Sidan 12

Svenska kyrkan
I LULEÅ

” Det finns en djup nivå inom oss, där du och jag kan mötas, trots olikheter och skillnader. Det är på kärlekens nivå. ”

ANNA-STINA SVEDBERG, DOMKYRKOAPLAN

I detta nummer

Hans – en kraftkarl med djupa rötter	sid 3-5
Robert skrålar med i babysången	sid 6-7
Helge trivs i sin stora grönlädda familj	sid 8-9
Sprickor i machokulturen öppnar för jämställdhet	sid 10
Krönika: Män och makt	sid 11
Krönika: Män, Jesus då?	sid 12
Notiser	sid 13
Smått och gott	sid 14
Kultur: På kärlekens nivå	sid 15
No man is an island	sid 16

OMSLAGSBILD: Robert Gyllblad och sonen Emil.
Foto: Erik Holmstedt

KN-Kyrknyckeln är en tidning från Svenska kyrkan i Luleå. Tidningen utges av Luleå domkyrkoförsamling och Nederluleå församling med fyra nummer per år och delas ut gratis till alla hushåll i församlingarna. Tidningen finns även att läsa på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/lulea

Ansvarig utgivare: Kyrkoherde Richard Marklund, Nederluleå församling.
Ställföreträdande ansvarig utgivare: Domprost Charlott Rehnman, Luleå domkyrkoförsamling.

Redaktörer: Eva Bergman (Nederluleå församling)
Karin Holmgren Tyskling (Luleå domkyrkoförsamling)
I redaktionen: Ulf Boström, Catrine Kostenius, Anna-Stina Svedberg.

Hör gärna av dig via e-post till kyrknyckeln.lulea@svenskakyrkan.se

Vi ansvarar inte för inskickat material som vi inte har beställt. Däremot tar vi gärna emot alla redaktionella tips.

Redaktionens postadress: Nederluleå församling, att. Kyrknyckeln, Box 42, 954 21 Gammelstad.

Luleå domkyrkoförsamling, växel 0920-26 48 00
Nederluleå församling, växel 0920-27 70 00

Tryckt på miljövänligt papper hos Lule Grafiska AB.

Nästa nummer av Kyrknyckeln kommer i november 2015.

Jesus och andra män

Vi Kyrknyckelredaktörer är två kvinnor i, som Karlsson på taket skulle ha sagt, våra bästa år. Vi har hunnit med många år av skolgång, yrkesliv och föräldraskap och en stor del av tiden har vi märkt eller misstänkt att hur det gått med saker och ting i livet påverkats av det faktum att vi är kvinnor. Men hur upplever männen sin tillvaro? Det är vi nyfikna på.

I detta nummer får du möta Robert Gyllblad som berättar om hur det är att vara föräldraledig pappa, garnisonspastor Helge Stålnacke som ger oss en inblick i den mansdominerade grönlädda världen och Hans Johansson som berättar om livet på gården i Alvik.

Missa inte Henrik Boströms krönika om män och makt och prästen Anna-Stina Svedbergs tankar kring hur vår bild av Gud kan påverkas, till exempel om det bara är vita män som skapar bilden. Läs också om professor Ylva Fältholms forskning som kretsar kring hoppingivande sprickor i machokulturen.

Sist men inte minst, skriver kyrkoherde Richard Marklund om en manlig förebild som heter duga – nämligen Jesus.

Trevlig läsning!
Redaktörerna
Eva Bergman och
Karin Holmgren
Tyskling

Vi finns på Facebook

Har du hittat till församlingarnas sidor på Facebook? Där kan du ställa frågor, diskutera, delta i tävlingar, ge svar, lära känna nya personer, få tips om konserter, gudstjänster och mycket annat.

Luleå domkyrkoförsamling:
www.fb.com/luleadomkyrko
Nederluleå församling: www.fb.com/nederlulea

Svenska kyrkan
I LULEÅ

Hans – en kraftkarl *med djupa rötter*

Händerna är grova och skitiga. De blir så när han skruvar i bilar hela dagarna i verkstan i Alvik. Hans Johansson har hela livet fått höra att han är en riktig kraftkarl. Arbetsam, häändig och stark. Men egentligen är han mer lik tjuren Ferdinand än Sylvester Stallone.

– Jag går barfota hela sommaren och älskar att känna hur jorden puffar upp mellan tårna, det är så otroligt skönt.

Hans Johansson vandrar den korta vägen mellan bilverkstan och lillhuset där han och frun IngaBritt bor. Han frågar om vi vill ha kaffe och går sedan och sätter sig vid elpiano. De fortfarande verkstadsskiti-

ga fingrarna flyger över tangenterna och ut strömmar en funkinspirerad gospelimprovisation.

– IngaBritt brukar säga att det blir ju så svart på tangenterna. Men det är ju mitt piano och när jag jobbar med

något, i skogen eller verkstan, och kommer in blir jag så inspirerad av någon anledning.

Samma adress hela livet

Genom fönstret syns mangården, där sonen Emil med fru och tre barn bor. Emil kommer att ta över verkstaden en dag och ännu en generation Johansson kommer att växa upp på gården. Själv har Hans flyttat tre gånger i sitt liv, alltid till samma adress. Som barn bodde han i mangården och när han träffade IngaBritt flyttade de in i lillhuset där vi sitter nu.

Hans Johansson älskar att arbeta med händerna. Som om det inte räckte med arbetet i bilverkstan, har han också fem egna bilar att underhålla.

– Det var farfar som byggde det här huset. Det stod en gammal byggnad här sedan tidigare. Farfar tog virket från det och sågade timret och klöv det i tretumsplank med spåntat och byggde sig en pensionärsvilla när min pappa skulle ta över hemmanet.

Hans byggde sedan ut huset när de fick sitt andra barn. Liksom farfar gjorde han allt själv, sågade och timrade och snickrade.

– De brukar säga att jag är lik en potatis, jag går att använda till allt, säger Hans och skrattar.

Sedan flyttade Hans och IngaBritt in i mangården och föräldrarna flyttade till lillhuset. Nu har ännu en rockad genomförts så att Hans och IngaBritt bor i lillhuset och sonen i mangården.

Pappa

Hans växte upp som sladdbarn efter syskonen Lennart och Britta. Liksom

pappa, som gick bort i våras, älskade han tidigt att ta i med kroppen.

– Man kan ju inte rå för hur man ser ut om man har jobbat fysiskt hela livet, växer till och äter mycket.

”
*Jag är ju lite känslig.
Om något tar tag i mig så
att jag inte kan hålla tillbaka
tårarna, då håller jag inte
tillbaka tårarna.*

Hans sätter sig ofta vid elpianot när han får en stund över mellan arbetsuppgifterna i bilverkstan och skogen. På pianot i bakgrunden en bild av Hans pappa.

Pappan var den ende i sin syskon-skara som inte blev akademiker. Han tog över hemmanet, jobbade som mekaniker åt Alviks buss, skötte snöplogningen i byn och var till och med byafrisör. Hans minns hur gubbarna kunde sitta där i köket sent en fredagskväll och vänta på sin tur.

– Pappa tog väl en och femtio för en klippning och då ingick kaffe och anisbröd.

Inte heller för Hans lockade den akademiska världen. Det blev fordonsteknisk linje på gymnasiet, ett år på Framnäs folkhögskolas musiklinje och sedan hem till byn igen för ett liv som bilmekaniker.

Starka rötter

Rötterna till gården och slakten är djupa och starka. Omkring 260 hektar skogsmark och 10 hektar åkermark som ska förvaltas med respekt. Likaså har han åtta bilar och fem traktorer som måste underhållas. Hans har vandrat i farfars och pappas fotspår med ett liv fyllt av arbete. Han fick sin första motorsåg när han var tretton.

– Jag sover kanske fyra timmar per natt och jobbar resten. Inga-Britt tycker att jag är hopplös, hon kan ju bli trött vid tio. Jag kan inte gå och lägga mig före tolv, det är helt omöjligt.

Ibland händer det att folk undrar hur han hinner med allt. Verkstan, skogen, vara ute och spela, leda projektkörer och mycket mer.

– När jag träffar ungdomar kan jag bli rörd, och tänka att jag var en gång där. Det är sådant jag vill se i kyrkan, att ungdomar vågar hitta och vara sig själv. För det har jag fått utrymme att vara.

– Då brukar jag säga att jag har en så otroligt fantastisk hustru. Jag är inte ens halv utan henne. Min mamma var likadan. Hon servade pappa hela sitt liv. Hon var den klassiska bondmoran. Skötte barnen, lagade maten, tog hand om lagårn. Hon gjorde allt tungt arbete. Karlarna satte sig ju bara i traktorn och harvade.

Om än de manliga förebilderna varit starka och lysande i Hans liv är han väldigt mån om att lyfta fram sin mor.

– Mamma har varit den andliga mentorn och pappa den fysiska.

Älskad av något gudomligt

Hans har alltid fått veta att han är stark. I högstadiet vågade ingen röra honom, inte ens de stora grabbarna

i körkortsåldern som kunde hänga i skolkorridoren.

– De ställde sig där för att se om man vågade gå förbi. Jag gick alltid igenom. De spöade en massa andra men vågade sig aldrig på mig. Det där blev som en trygghet, jag blev aldrig retad trots att jag gick i kyrkan.

Hans har vuxit upp i Evangeliska fosterlandsstiftelsen (EFS) men det var först efter konfirmationen som han vågade tro att han var älskad av något gudomligt.

– Det slog mig bara. Det är klart att jag duger som jag är.

När han berättar om nära vänner som betytt mycket för honom och hans andliga utveckling under ungdomstiden kommer det plötsligt en tår.

– Nu blev jag rörd, säger han och

ler. Jag är ju lite känslig. Om något tar tag i mig så att jag inte kan hålla tillbaka tårarna, då håller jag inte tillbaka tårarna.

Idag befinner sig Hans på en bra plats i livet. De tre barnen är utflugna och det finns fem barnbarn att njuta av. Hans och hustrun har gjort sig av med alla djuren och jorden är mest av allt en bisyssla, även om de fortfarande hässjar på gammalt vis. Det finns mycket att glädjas åt, både stort och smått.

– Jag gläds åt allt. Jag kan gå ut och glädjas bara åt att se en rönn växa. När jag får mindre att göra ska jag skaffa en nordsvensk och använda den i skogen.

*Text: Ulf Boström
Foto: Erik Holmstedt*

Dags för mellanmål hemma vid köksbordet. Robert hjälper sonen Emil.

Pappa Robert skrålar med i babysången

Före nio en söndagsmorgon ringer jag på hos familjen Gyllblad Rosell för att träffa Robert som är pappaledig.

Robert öppnar med ettåriga Emil på armen. Storasyster Livia som hunnit fylla fem kikar nyfiket på mig och ropar heej innan hon skuttar iväg in i lägenheten så kjolen fladdrar.

Här är det liv och rörelse, konstaterar jag när mamma Sara kommer ut i köket och hälsar mig välkommen. Medan Robert sätter på Emil haklappen börjar han berätta om hur

det är att vara föräldraledig pappa. Där ryms såväl sömnbrist som motorintresse och babysång.

Robert hade tänkt vara pappaledig med Livia när hon var liten men eftersom han just fått ett nytt jobb passade det inte. Sedan Emil föddes har det fungerat bättre. Han har redan varit hemma med barnen ett halvår och trivs bra med det.

Med lille Emil stadigt på ena armen sätter Robert på kaffet.

– Ja, man blir då stark i armarna av att vara hemma med barnen, skrattar Robert och visar hur han blivit skicklig på att göra köksbestyren med en hand medan Emil som numera väger en hel del upptar den andra.

Närhet till barnen

Förutom armstyrkan stärks banden med barnen, menar Robert, och berättar om allt han får vara med om. När lillen gör något för första gång-

en, som att ta de första staplande stegen. Sedan se hur den vingliga promenaden blir längre och hur räckvidden ökar.

– När Sara kom hem en dag fick jag säga ”sätt inte väskan på soffan för nu når han dit också”, minns Robert och tillägger:

– Det blir en särskild närhet till barnen när man är med dem hela dagarna.

Baksidan är socialt underskott och sömnbrist konstaterar han. Tröttheten kan ibland vara svår att hantera, men överkomlig.

– Jag är så himla trött idag för han vaknade tjugo över fyra i morse... men det är bara att bita ihop.

Ökad förståelse för varandra

Robert håller upp kaffet och berättar att han och Sara kommit överens om att dela upp föräldraledigheten. Det är viktigt för dem att prioritera tid med barnen och då ökar också förståelsen för varandra som föräldrar.

– Förr när jag kom hem från jobbet kunde jag undra vad de sysslade med hela dagen när det var så stökigt hemma, men nu förstår jag, säger Robert.

Sara håller med. Livia hoppar in i köket igen och ropar att det är tipp-toppsången på videon. Robert förklarar att det är hennes favoritsång i Disneyfilmen och berättar om sitt eget musikintresse. Han spelade gitarr i ett band tills han var 18 år och har alltid varit intresserad av musik.

– Man mår grymt bra av musik, men jag gillar inte att sjunga, säger Robert bestämt.

Babysång i kyrkan

Robert är flexibel på den punkten trots allt. När Sara blev uppmuntrad av sin moster Ewa Grahn-Rosell som är sångpedagog att komma och

vara med på Liten och stor-träffarna i kyrkan blev det babysång en gång i veckan.

– Saras goda erfarenheter blev liksom inkörsporren för mig till babysången. Både hon och barnen verkade ha så himla kul, säger Robert.

Babysången leds av en sångpedagog och föräldrarna sätter sig i ring med barnen och sjunger tillsammans.

– Då skrålar jag också med, men det är ingen press att prestera, bara roligt, skrattar Robert.

Sångerna är lätta att lära sig. En om en krokodil som ska borsta tänderna, en om fisken som simmar i vattnet och en om gräshoppan som avslutas med en härlig åktur upp i luften för småttingarna. Då blir det många glädjetjut.

När Robert hållt upp påtåren börjar han och Sara sjunga *Tingelingelinge tåget far* och Emil som sitter i pappas knä viftar glatt med armarna.

– Jo, han känner igen den och vi har

en CD med babysångerna som vi brukar spela här hemma, säger Robert.

Tanka energi

På babysången får barnen prova spela instrument och det är populärt att med hjälp av mamma eller pappa skaka på en tamburin eller slå på trumma. Efteråt är det fika och samtal som givetvis handlar om barnen men också om annat.

– Jag liksom tankar energi när vi pratar om mina andra intressen. Då blir det motorcyklar, datorer och IT, säger Robert.

Tyvärre blir det inte allt för ofta tillfälle att prata bilar och hojar, men Robert har en plan. Till hösten ska han och en av hans kompisar, som också är föräldraledig pappa, träffas på babysången för att sjunga med barnen, fika och prata.

– Ja, då ska vi haka på!

Text: Catrine Kostenius

Foto: Erik Holmstedt

Robert trivs med att vara föräldraledig med barnen, här med sonen Emil.

FAKTA Babysång

Liten & stor med barn- och babysång är en mötesplats för barn 0-5 år tillsammans med förälder eller annan vuxen. Verksamheten finns i Björkskatakyrkan, Hertsökyrkan, Mjölkkuddsgården, Bergnäskyrkan, Brändöns missionshus, Sundoms bygdegård, Rutviks bygdegård, Porsökyrkan, Stadsökyrkan och Sörbyakyrkan samt i centrala stan på Nygatan 10.

Helge trivs i sin stora *grönklädda familj*

– Aldrig mera grönkläder, lovade malajen Helge Stålnacke sig själv när Jägarskolans grindar i Kiruna slog igen bakom honom. Den manligt hårda och kalla militärvärlden var ingenting för den mjuke och ömhjärtade ynglingen från Masugnsbyn.

Idag är malajen kapten och garnisonspastor i Boden.

– Jag har lärt mig älska den här världen, det här är min familj.

– Du kör mot I 19, när du ser en stridsvagn och en stor sten så har du kommit rätt. Jag kommer ut och möter er, säger Helge Stålnacke i telefon.

När vi kommer fram står han där vid stenen och väntar. I gröna kläder dagen till ära, vanligtvis är han i civila kläder när han inte är i fält. Uni-

formen bär ingen gradbeteckning och det enda som antyder att han är garnisonspastor är, förutom namnbrickan, kragspeglarnas diskreta guldkors.

– I utlandstjänst är jag kapten men hemma är jag civil, anställd av Svenska kyrkan, förklarar Helge.

Vi går upp till Helges arbetsrum, inrett med smak och känsla, den djupa fönstersmygen omgjord till ett litet altare med ikoner, blommor och kors.

Afghanistan

Fem gånger har Helge Stålnacke frivilligt valt att arbeta mitt i en krigshärd. En gång i Bosnien, två gånger i Kosovo och två gånger i Afghanistan. Fortfarande kan han längta tillbaka till skärningspunkten där det onda möter det goda.

– Här hemma när vi ser något otäckt så byter vi kanal men i Afghanistan går det inte att komma undan.

Helge kan när som helst framkalla bilderna för sin inre syn, lerhusen, ök-

nen, fattigdomen, de beundransvärda människorna. På vänster lillfinger bär han den FN-ring som alla som gjort utlandstjänst får som minne. År 2008 blev Helge utsedd till Årets fredsbevarare av Fredsbaskrarna i Sverige, en organisation för dem som tjänstgjort utomlands som FN-soldater.

– Man blir väldigt tigt om man varit på en gemensam utlandstjänst. Det blir en livslång gemenskap. Det blir som en familj.

Men nu är det slut med utlandstjänster för Helges del. Han fick en förfrågan om att åka till Mali, men tackade nej.

– Nu är Helge inte så vig längre. Du vet, sitter du med folk i Mali så sitter du på jordgolvet och jag har så svårt att resa mig.

Knapsu

Helge har alltid fått höra att han har en mjuk och varm personlighet. Han växte upp som yngst i syskonskaran som förutom honom bestod av fyra systrar. I hemmet i Masugnsbyn gjordes ingen skillnad mellan manliga och kvinnliga sysslor. Helge hade en egen diskdag, han mjölkade kor och bakade.

– Men om grannfrun kom in och jag hade en kaka i ugnen, då skämdes jag och sprang iväg. För man ville ju inte vara knapsu.

Det var en ovanlig familj för att vara i Tornedalen där männen sällan deltog i hushållsarbetet. Helges pappa bytte blöjor på barnen och vågade till och med gå ut och damma mattor.

– Så jag har aldrig fått det där Helge du får inte gråta för du är man. Och jag hade väldigt lätt för att gråta så då hade de fått säga till mig hela tiden.

Han räknades som ett udda och känsligt barn även om han aldrig blev retad. Han minns fortfarande känslan när byns ungar började tjuvröka och någon skvallrade att även Helge höll på.

– Då kände jag att nu är jag lite som alla andra. Inte bara den här snälla, vänliga, artiga ungen som hejade på alla.

◀ – Ganska länge funderade jag på att gå i kloster, berättar Helge. Samtidigt så kände jag att jag är kanske lite för social för det.

Helges familj var de sista laestadianerna i byn. Närmare bestämt västlaestadianer, en strikt konservativ gren i rörelsen som kännetecknas av asketiska ideal och avståndstagande från världsliga nöjen och flärd. Men Helges familj var ett undantag. Hans mamma gick sin egen väg, hon tittade på melodifestivalen på TV och hemmet hade både gardiner och blommor i fönstren. När det var laestadianmöte i hemmet blev hon uppmanad att plocka bort blommorna.

– Men mamma sa bara, nej de har varit där hela tiden så de får stå kvar.

– Man blir som en familj här. Jag brukar säga till soldaternas föräldrar att det är min son och min dotter också.

Och när Helge började få de första fjunen på överläppen så tog predikanterna honom åt sidan och uppmanade honom att raka av sig mustaschen, det var inte brukligt att laestadianer skulle bära skägg. Helge gjorde som han blivit tillsagd innan nästa möte.

– Vad du är barnslig, sa mamma. Inte behöver man lyssna till allt de säger. För hon tyckte det var snyggt med mustasch.

Från förskollärare till präst

Med den uppväxten var det kanske inte konstigt att han, liksom alla fyra systrarna, sökte sig till ett vär-

dande yrke. 1979 var han färdig förskollärare, och kände att han var på rätt väg. Helge blev väldigt populär bland de små barnen för att han var något så ovanligt som en man i en kvinnovärld. Men den starka kvinnovärlden blev också det som gjorde att han inte riktigt kände sig hemma.

– Samtalen i fikarummen blev lite väl enahanda för min del, det blev mycket prat om handarbeten och kakrecept.

Helge vidareutbildade sig till diakon och började jobba i församling innan han fick ett erbjudande från försvarsmakten. Här kände han för första gången att han passade in.

– De visste vad de behövde och ville använda mig till, här fanns det struktur och ordning. Det var som en oas jämfört med församlingen som var rätt så grötig.

Nästa steg till präst var naturligt. Nu kunde Helge var behjälplig, även då det efterfrågades nattvard, vigslar och dop.

Inga bögväst

Det har hänt en del i den manliga värld som en gång avskräckte Helge under värnplikten. Tonfallet i fikarummet har förändrats. Den råa jargongen är som bortblåst.

– Förr kunde man säga när soldaterna skulle ställa upp ”inga bögväst här” om några stod för nära varandra. Det är aja baja idag, det får bara inte förekomma. Det får inte vara förnedrande på något sätt och har det hänt något så tas det upp direkt och leder till disciplinära åtgärder.

Familj

Det blev aldrig någon egen familj för Helge. När han var yngre längtade han mycket efter barn.

– Men på ett sätt har jag ändå fått allt. När jag jobbade som förskollärare tog vi hand om barn från sex månader. Sedan har mina barn gjort värnplikten och nu viger jag dem och döper deras barn. Det här är min familj. Man behöver inte alltid äga själv, man får låna.

Text: Ulf Boström
Foto: Erik Holmstedt

Sprickor i machokulturen öppnar för jämställdhet

Machokulturen cementerar en föråldrad syn på män och kvinnor, men det finns goda möjligheter till förändring. Det menar forskare vid Luleå tekniska universitet.

Professor Ylva Fältholm leder ett forskningsprojekt där jämställdhet inom gruvindustrin står i fokus. Männena som arbetar i gruvan ses som möjliggörare.

Sedan länge har Ylva intresserat sig för arbetarkollektivet och vad som styr relationer mellan chefer och anställda. Hennes och andras forskning visar att det finns outtalade regler i arbetsgrupper som fokuserar på likhet. Olika blir då problematiska.

– Det är något osynligt som består av attityder, normer och värderingar, förklarar Ylva.

Dessa oskrivna regler baseras på den rådande normen och kan få konsekvenser för den som bryter dem. Är mannen normen så kan kvinnor, och även män som inte lever upp till normen, bli straffade, utfrusna eller på annat sätt illa behandlade för att de inte passar in. Tidigare forskning visar att det finns starka kopplingar mellan gruvarbete och en maskulinitet som har sina historiska rötter i det tunga, manuella och farliga underjordsarbetet. Att den manliga gruvarbetaren är en norm inom gruvindustrin är egentligen inte alls så konstigt.

– Kvinnor fick inte jobba under jord fram till någon gång på sjuttioalet. Idag är så lite som femton procent av gruvarbetarna kvinnor och inte alla av dem arbetar nere i gruvan, berättar Ylva.

Rekrytering av kvinnor

Liksom många andra branscher har även gruvindustrin förändrats och de senaste åren har präglats av expansion. Intresset för rekrytering av kvinnor är därför stort för att säkerställa kompetensförsörjningen. En av branschens utmaningar är att inte

bara kunna rekrytera kvinnor utan att även kunna behålla dem. Traditionellt har jämställdhetsåtgärder fokuserat på hur kvinnor ska kompetensutvecklas och förändras för att börja arbeta på mansdominerade arbetsplatser.

– Man såg kvinnan som både problemet och lösningen och gav inget utrymme alls för mannen, menar Ylva.

Machokulturen luckras upp

Forskning visar att den rådande normen ”machomannen i gruvan” fungerar som ett hinder för jämställdhet men också som ett hinder mot nya organisationsmodeller, ny teknik och säkerhetsrutiner.

– Det finns en risk för att man inte bryr sig om att använda skyddsutrustning för att det är macho att klara sig utan.

Samtidigt finns tecken på att machokulturen håller på att luckras upp och förändras på arbetsplatser inom gruvindustrin. I forskningsprojektet ligger intresset på att fånga upp dessa förändringar, med fokus på mannen, för att finna möjligheter att öka jämställdheten.

– Vi ska försöka blotta och utveckla sprickor i machokulturen och se om öppningarna kan bidra till förändring, förklarar Ylva.

Utmana arbetsplatskulturer

Projektets syfte är att utmana och förändra gruvans arbetsplatskulturer, attityder och beteenden, för att göra jämställdhet möjlig. Några frågor

Professor Ylva Fältholm på Luleå tekniska universitet söker sprickor i machokulturen.

som forskargruppen ställer är: På vilka sätt motstår enskilda gruvarbetare normer och praxis i arbetarkollektivet? Hur kan enskilda avvikelser från dessa normer användas som sprickor i det kollektiva systemet? Hur kan sådana sprickor vidgas för att få en hållbar förändring mot jämställda gruvarbetsplatser?

Utifrån svaret på dessa frågor vill forskarna utveckla nya jämställdhetsåtgärder, där också män deltar i förändringsarbetet. Den bärande idén med projektet är att utveckla förändringspotentialen hos de manliga gruvarbetarna.

– På det här viset blir mannen en förändringsagent och det bidrar till att den förändrade attityden finns kvar på lång sikt, menar Ylva.

Möjliggörare

Projektet bedrivs inom gruvbranschen, men den kunskap om jämställdhetsåtgärder som tas fram förväntas bli användbar även i andra mansdominerade branscher.

– Oavsett arbetsplats krävs en förändring inifrån och är männena normen ska de inte ses som problem utan som möjliggörare.

Text: Carine Kostenius

Foto: Erik Holmstedt

Män och makt

En gång hade män makt. Skrev historia, grundade religioner, satte agendan. Bestämde vad som var vad.

Foto: Erik Holmstedt

En gång såg jag en paneldebatt. Temat var ”manlighet i kris”; tesen att en ny mansroll behövde utvecklas, i takt med att den traditionella blev förlegad. Män behövde nya nämnare att samlas kring, i en tid då det inte längre ansågs fashionabelt att dessa var systematiska maktutövanden som krig, kolonialism och organiserad religion. Debattens deltagare var fem män. Alla var överens om att den nya mansrollen behövdes. Så länge de tilläts definiera den.

En gång var män män. Det fanns två kön och ett av dem hade rätt. Rätt i det mesta. Rätt till det mesta.

En gång såg jag en annan paneldebatt. Temat var ”individuellt ansvar i en våldtäktskultur”; tesen att alla män är skyldiga att aktivt bekämpa skadliga ideal och vara medvetna om hur de själva upprätthåller sådana. Flera av deltagarna var folk jag känner. Folk med vettiga åsikter. Insatta människor som tilläts offentligt diskutera någonting viktigt. Alla män.

En gång frågade jag en bekant om han inte kände sig obekvämt med tolkningsföreträdet han erbjudit sig själv i den kortfilm om könsroller och machonorm han vid tillfället jobbade med. Nej, sade min vän. Historien i hans kortfilm handlade om män och manlighet. Således borde den också berättas av en man.

En gång blev jag tillfrågad att skriva en text om manlighet. Hur jag som ung man ser på mansrollen. Jag som ung man uppvuxen i en norrbottensk industristad, vars identitet är baserad på stålverksskultur och ishockey. Min åsikt i frågan ansågs relevant.

Eftersom konservativa krafter ännu upprätthåller en mansroll som leder till våld och förtryck är det viktigt att denna ständigt ifrågasätts. Oavsett kritikerns könsidentitet. Men män bör vara tacksamma så länge de faktiskt erbjuds utrymme att uttrycka åsikter i frågan. Jag borde vara tacksam för den här spalten. För egentligen har vi sedan länge förverkat vår rätt att ta plats i det offentliga rummet.

Henrik Boström, journalist

Samtal och stöd

Livet växlar, det kan vara fyllt av glädje, men också svårigheter. Ibland kan det vara bra att få prata med någon. Svenska kyrkans präster och diakoner i Luleå, som har tystnadsplikt, tar emot både vuxna och ungdomar för samtal. Man kan boka tid för samtal på tel. 0920-26 49 60. Telefontid för bokningar: måndag-tisdag och torsdag-fredag kl. 9-10.

Finns du på LTU och vill ha samtalsstöd kan du vända dig till Kyrkan på Campus LTU. Vill du prata om relationer, stress, tro eller något annat? Ring Victoria Svärth, präst, 0920-27 70 82, Ulrika Enström, diakon, 0920-27 70 83.

Det går även att nå präster och diakoner via församlingarnas växelnummer. Alla stödsamtal är kostnadsfria.

Foto: Magnus Aronson/IKON

Sorgegrupp: Föräldrar dör

Samtalsgrupp för dig som är mellan 16 och 20 år och har förlorat en förälder. Start: Onsdag 7 oktober kl. 18-20.30 i Domprostgården på Nygatan 12 (före detta Ungdomens Hus). Du behöver inte anmäla dig och träffarna är gratis.

Information: Yvonne Steinwall, präst, tel. 0920-26 48 71, e-post: yvonne.steinwall@svenskakyrkan.se

Mötesplats för män

– Det behövs mötesplatser för män i Svenska kyrkan, säger Gert Lundström, som är diakon i Luleå domkyrkoförsamling.

Det finns gott om körer, syföreningar, samtalsgrupper och så vidare där det huvudsakligen är kvinnor som samlas och männen är i minoritet. Männen lyser mer eller mindre med sin frånvaro i många kyrkliga sammanhang. Även om männen är välkomna tycks det som att de flesta av kyrkans verksamheter inte tilltalar dem i lika hög grad som de lockar kvinnor att delta. Det beror inte på att män inte skulle vilja mötas, enligt diakonen Gert.

– Jag får telefonsamtal från män som önskar att kyrkan skulle ordna någon verksamhet där män kan träffas och göra någonting ihop.

Nu har Gert börjat snickra på en projektplan som han hoppas ska få grönt ljus av Luleå stift. Projektet som Gert drömmer om är att dra igång en verksamhet för män i Luleå. Kanske skaffa en lokal där man kan träffas och göra någonting praktiskt tillsammans.

– Har du några idéer om aktiviteter så hör gärna av dig till mig, säger Gert.

Gert Lundström nås på telefon 0920-26 48 64.

Text och foto: Karin Holmgren Tyskling

Krönika Richard Marklund

Män, Jesus då?

Är det modernt att tala om Jesus? I kyrkan är det nog det mest centrala och aktuella, men det är lätt att göra honom enbart till en historisk person i en speciell tid istället för en speciell person i alla tider.

Jesus utmanade dåtidens mansbild och han utmanar dagens. Det som slår mig både i mötet med Jesus i bibeltexten, och Jesus som jag möter i min personliga tro är hans mod. Jesus sprängde gränser i sin samtid och det gör han även idag. Han var inte rädd för möten. Han såg kvinnan som människa och mötte henne. Han såg barnen och mötte dem. Han såg de personer som låg i samhällsnormens utkant och utanför. Han gick över gränser och mötte främlingar, flyktingar och föraktade folkgrupper. Han var inte rädd för att stå upp för den svage. Han stod upp mot religiöst hyckleri. Han tillät inte att någon fällde domar utan ville istället äta eller umgås. Han ställde ingen utanför utan uppmanade kvinnor och män att följa med och se. Han var inte rädd för den politiska eller religiösa makten. Han såg och reagerade på orättvisor. Han gav människor hopp och gav nytt liv.

Vad skulle Jesus göra idag? Hur skulle han närma sig vårt samhälles utmaningar där främlingsförakt ökar, där kvinnor och barn utnyttjas, där den rike blir rikare och där många människor lever i olika former av utanförskap? Skulle Jesus blunda för arbetslöshet, tiggare, utslagning och sociala orättvisor? Skulle Jesus gå med i Pridetåget eller inte? Jag har inte svaret på allt, men jag anar en man som inte skulle väja för mötet, gemenskapen och måltiden. Han skulle inte vara tyst där någon blev förtryckt och han skulle ge röst åt de som inte får höras. Jesus skulle inte vara bekväm med missförhållanden i kyrkor och andra religiösa rörelser. Jesusmötet berörde människor inte bara till det inre utan också till det yttre. Under de tre första århundradena i Romarriket så växte kyrkan därför att slavar, kvinnor och barn hjälpte varandra till hållbarare liv under svåra förhållanden. Jesu kärlek blev tydlig där och andra sa: ”Se hur de älskar varandra” och de drogs till denna Jesusrörelse.

Vad skulle Jesus ha gjort? Det är en fråga som vi alla borde ställa oss. Det finns många situationer och frågor som inte Bibeln alltid kan ge oss ett tydligt svar på och då krävs det mod. Jag har inte alltid det modet, men jag hoppas på att bli modigare.

Till Jesus, mannen, människan och ett uttryck av Gud, sätter jag mitt hopp till att bli en modigare, mogen och kärleksfullare man och människa. I Jesus ser vi att Gud älskar alla, oavsett.

*Richard Marklund,
kyrkoherde i Nederluleå församling*

Foto: Anders Alm

Foto: Kristina Strand Larsson/IKON

Bibelhelg i november

Anders Sjöberg, som är präst och bibellärare med stora kunskaper om Nya testamentet, kommer att föreläsa under en bibelhelg i Luleå domkyrkoförsamling den 6-8 november. Temat blir Apostlagärningarna.

Alpha – en grundkurs i kristen tro

Alpha hålls i Sörbykyrkan torsdagar udda veckor kl. 18. Kvällen inleds med en enkel måltid och sedan blir det samtal om liv och tro utifrån olika teman. Alpha-kurser hålls även i Hertsökyrkan och Björkskatakyrkan.

Kvällsmässor med kristna förebilder

Under hösten kommer några av kvällsmässorna i Luleå domkyrka att lyfta fram olika förebilder för den kristna tron, både historiska och nutida personer som kan inspirera. Efter mässan blir det fika och samtal längst bak i kyrkan. Torsdag 15 oktober handlar samtalet om psalmförfattaren Lina Sandell. Mässan börjar kl. 18.30.

Värmande bibelsamtal

Varje onsdag hålls veckomässa i Nederluleå kyrka kl. 18. Efteråt, ca 18.30, är alla som vill välkomna till ett bibelsamtal i Sockenstugan (intill kyrkan). Ta gärna med en egen bibel.

Abraham, Isak och Jakob

I höst startar en bibelstudieserie där man får lära känna de tre patriarkerna från Gamla testamentet i bibeln. Första träffen är onsdag 30 september kl. 19.45–21 i Hertsökyrkan.

Jourhavande
PRÄST
AKUT SAMTALS- OCH KRISSTÖD

- TELEFON 112
- CHAT
- DIGITALT BREV

www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

Svenska kyrkan

Vill du bli volontär?

Vill du hjälpa till i församlingsarbetet i någon av Luleå domkyrkoförsamlings kyrkor? Varmt välkommen att kontakta någon av våra frivilligsamordnare:

Örnässets kyrka och Hertsökyrkan:

Bodil Edenhagen, tel. 0920-26 49 13,

e-post bodil.edenhagen@svenskakyrkan.se

Domkyrkan: *Kristina Wallbing*, tel. 0920-26 48 53,

e-post kristina.wallbing@svenskakyrkan.se

Björkskatakyrkan och Mjölkuddskyrkan:

Ulrica Vedin, tel. 0920-26 49 05, e-post ulrica.vedin@svenskakyrkan.se eller *Gert Lundström*, tel. 0920-

26 48 64, e-post: gert.lundstrom@svenskakyrkan.se

En av kyrkans frivilliggrupper är Domkyrkans Vänner. De hjälper till med att hålla domkyrkan öppen för besökare på vardagarna. Är du intresserad av att vara med i den gruppen så kontakta Helena Blom, kyrkoskrivare, tel. 0920-26 48 32.

Prat i Prästgården

Höstens samtalskvällar i Prästgården i Gammelstad handlar om olika sätt att sprida evangelium. Starttiden är kl. 19. Ett enkelt fika kostar 20 kronor.

Torsdag 24 september. Kyrka och politik. Skilda världar eller mötesplats? Lennart Åström, kyrkoherde, tyckare och fritidspolitiker.

Torsdag 29 oktober. Bach, den femte evangelisten. Andreas Söderberg, organist i Nederluleå församling.

Torsdag 19 november. Att vara kvinna och präst i en tidlös kyrka i ständig förvandling. Charlott Rehnman, domprost i Luleå.

Torsdag 3 december. Birgitta – helgon eller intrigmakerska? Rigmor Westman, ideell medarbetare i Nederluleå församling.

Hantverkscafé för både kvinnor och män är det på måndagar kl. 18-20 i Hertsökyrkan. Alla som är med lär och hjälper varandra med olika handarbeten. Det finns även ett litet snickeri. För dig som nyligen har kommit till Sverige är det ett bra tillfälle att öva din svenska! Fika ingår. Information: Tuula Pekkala, 0920-26 49 16.

Sjung i kör

Har du funderat på att sjunga i kör? Gör slag i saken nu i höst! I Svenska kyrkan finns körer för alla åldrar. En av dem finns i Bergnäs kyrkan och vänder sig till ungdomar och vuxna. På repertoaren finns allt från gospel och pop till mer traditionell musik. Ingen tidigare erfarenhet krävs. Fokus ligger på glädjen i körsången. Kören övar på tisdagar kl. 19. Kontakta körledaren Jonas Wassermann, tel. 0920-27 70 68, e-post: jonas.wassermann@svenskakyrkan.se, om du vill veta mer.

Tack på trots med KG Hammar

Tack på trots är temat för tacksägelsehelgen i Gammelstad den 9-11 oktober. KG Hammar, ärkebiskop emeritus, föreläser i Nederluleå kyrka på lördagen. ”Du är vad du presterar! Du ska ta för dig, gärna konkurrera med andra om livsutrymmet”. Så lyder den rådande samhällsnormen. I sitt föredrag presenterar KG Hammar ett annat förhållningssätt. Hör honom berätta om ett handlande i frihet, både i inre och yttre mening. Det finns ytterligare ett tillfälle att höra honom; han predikar i kyrkan på söndagen. Under helgen föreläser även Hans Marklund från Skellefteå stadsmission. Förutom föredrag innehåller helgen så mycket mer, till exempel sinnesromässa, barnkörkonsert, musikcaféer och knytkalas. Programmet hittar du här: www.svenskakyrkan.se/nederlulea/tack2015

KG Hammar medverkar i tacksägelsehelgen i Gammelstad i höst.
Foto: Kristina Strand Larsson.

Meditation i höst. På flera platser i Luleå finns möjlighet att koppla av med en stunds kristen djupmeditation. Du behöver inte anmäla dig och det kostar ingenting. Är du nybörjare så kan du komma lite före meditationen startar och vara med på en introduktion.

Luleå domkyrka (Luleå centrum): Onsdagar jämna veckor kl. 18. Introduktion kl. 17.30.

Örnässets kyrka (Örnässets centrum): Onsdagar udda veckor kl. 18. Introduktion på finska kl. 17.30 och på svenska kl. 17.45.

Prästgården i Gammelstad: Torsdagar udda veckor kl. 18. Introduktion kl. 17.30.

Kyrkan på Campus LTU: Torsdagar kl. 12.15. Introduktion för nybörjare kl. 12.

Patienthotellet, Sunderby sjukhus: Tisdagar kl. 16.30. Introduktion för nybörjare kl. 16.15.

SMÅTT & GOTT

Sångskojj heter en ny verksamhet i Örnsgården. Här får barn mellan 7 och 12 år sjunga, leka, pyssla och äta mellanmål tillsammans, tisdagar kl. 14.30-16.30. Anmälan till Karin Belinki-jonsson@svenskakyrkan.se. Information: Karin Belinki Jonsson, tel. 0920-26 48 74.

Café Petri i Petrigården i Gammelstad, tisdagar jämna veckor kl. 13. Kaffe, andakt och samtal om det som känns viktigt.

Tisdagsluncher på Café Glimten på Örnens äldreboende, Trädgårdsgatan 23 i Luleå. Lunchservering, andakt och program av olika slag varje tisdag kl. 11, den 22 september till 24 november. Lunchpris 60 kronor (förutom till avslutningen, då det kostar 80 kronor). Information: Diakon Karin Sandlund-Naréus, tel. 0920-26 48 40.

Gång till hälsa i Sörbykyrkan, torsdagar udda veckor kl. 12.30-14. Gemensam promenad i 45 minuter följt av fika och avslutning. Jämna veckor samma tid blir det **Sång till hälsa**.

En familjeeftermiddag blir det den 27 september i gillestugan på Nygatan 10 i Luleå centrum. Det är öppet hus kl. 12-15, efter gudstjänsten för stora och små i domkyrkan som börjar kl. 11. Sångstund kl. 13.30.

Arkikirkko – Kyrkväll för alla åldrar i Hertsökyrkan. Iltaruo-kaa ja iltalauluja kaikenikäisille Hertsön kirkolla tiistaisin kerran kuussa klo 17.30-19 Oma lauleikkituokio 0-5-vuotiaille jo klo 17. Lastenkuoro 7-12-vuotiaille harjoittelee lauluja suomeksi 18-18.30 Maria Ruottinkosken johdolla. Tervetuloa 29/9, 27/10 ja 24/11.

Tisdagslunch i Bergnäs kyrkan. Inbjudna gäster berättar, öppnar samtal om olika ämnen eller musicerar, varannan vecka (udda veckor) kl. 11-13. I lunchen igår kaffe och kaka för 50 kronor.

Mat och prat i Sockenstugan i Gammelstad den 2 oktober, 6 november och 11 december kl. 10-13. En mötesplats för dig som lever i enpersongshushåll. Vi träffas och lagar mat tillsammans.

Berlinermesse av Arvo Pärt, framförs av Luleå Domkyrkas Vokalensemble och stråkar, under ledning av Monica Wasberg. 4 oktober kl. 16 i Luleå domkyrka. Fri entré, insamling till musikverksamheten.

Kulturcaféer med soppa i Porsökyrkan den 8 oktober och 19 november kl. 18.

After work med tacobuffé i Porsökyrkan torsdag 8 oktober kl. 18.

Tacksägelsehelgen i Gammelstad inleds med en sinnesrommässa i Nederluleå kyrka den 9 oktober kl. 18. Musik, korta livsberättelser, så kallade delningar, bön, nattvard och fika.

Barnkörkonsert bjuds det på i Stillhetens kapell lördag 10 oktober kl. 15.30. Det är Nederluleå församlings barnkör som sjunger under ledning av församlingens kyrkomusiker. Konserten är en del av tacksägelsehelgens program.

Gruppen Context från Skellefteå ger en konsert den 17 oktober kl. 18 i Luleå domkyrka. Inträde. Förförköp via Ticnet.

Foto: Bubbles foto

Durufles Requiem framförs av Nya Motettkören, Monica Groop, mezzosopran, och Markus Wargh, orgel, under ledning av Samuel Lind, 24 oktober kl. 18 i Luleå domkyrka.

Kvinnofrukost med föredrag i Petrigården i Gammelstad, lördag 24 oktober och lördag 28 november kl. 9-11.

Tisdagscaféer i Björkskatar kyrkan. Varannan vecka (udda veckor) kl. 11-13 är det smörgåsfika, andakt och program av olika slag. Fikat kostar 20 kronor. Alla är välkomna. Information: Ulrica Vedin, tel. 0920-26 49 05.

Faurés Requiem framförs vid en minneshögtid i Luleå domkyrka, av Luleå Domkyrkas Vokalensemble, Åsa Bäcklin och Erik Stålberg, solister, Markus Wargh, orgel, samt Monica Wasberg, dirigent. 1 november kl. 16 i Luleå domkyrka.

Allhelgonkonsert i Nederluleå kyrka söndag 1 november kl. 18. Musikhögskolans kammarkör framför Faurés Requiem under ledning av Erik Westberg.

Konsert med Janne Schaffer och Markus Wargh 7 november kl. 18 i Luleå domkyrka. Inträde. Förförköp via Ticnet.

Internationell dag i Porsökyrkan söndag 15 november kl. 13-18. Temat är "En jord att leva på". Loppis kl. 13-16, knytsbuffé kl. 16-17, gudstjänst kl. 17. Buffén kostar 50 kronor. För barn är det gratis. Lop-pissaker kan lämnas in till kyrkan senast den 13 november kl. 12. All behållning från loppis och buffé går till Svenska kyrkans internationella arbete.

Världens mötesplats. Nygatan 12 torsdagar kl. 15-18.30. Mellan kl. 15 och 16 öppet endast för tjejer. En mångkulturell mötesplats för alla åldrar. Här möts vi för att fika och lära känna varandra. Vi avslutar i domkyrkan med kvällsmässa kl. 18.30 för de som vill. Infor-

mation: Kristina Wallbing, diakon, tel. 0920-26 48 53.

Stilla dag i Porsökyrkan lördag 28 november kl. 09.30-16. Anmälan senast fredag 20 november kl. 12 till Elaine Jonsson, tel. 0920-27 70 80.

Katarinakretsen är en samsalsgrupp om tro och liv. Varje termin samlar "Katarinorna" dessutom in pengar till ett projekt inom Svenska kyrkans internationella arbete. Välkommen till träffarna som är varannan onsdag kl. 13-15 (udda veckor) på Kyrkogatan 7C. Information: Yvonne Steinwall, tel. 0920-26 48 71.

Foto: Louise Billgert

Mångkulturell mötesplats. Vill du vara med och bidra till ett öppet och mångkulturellt Luleå? Till den mångkulturella mötesplatsen i Bergnäs kyrkan är alla välkomna, oavsett ålder, bakgrund eller religion, varje tisdag kl. 13-16.

Världens café är en mötesplats i Porsökyrkan. Varje måndag kl. 13-15 finns det möjlighet att fika, umgås, måla, pyssla, sjunga eller samtala kring dagens tidning. Gratis kaffe och te. Fikabröd till försäljning.

Med reservation för eventuella ändringar. Mer om musik-, café- och konsertprogram, gudstjänster med mera, hittar du på www.svenskakyrkan.se/luleadomkyrko och www.svenskakyrkan.se/nederlulea

På *kärlekens* nivå

Hur ser vi på Gud och på varandra? Är det bara vita män som format vår gudsbild? Kan två mycket olika personer alls förstå varandra? Häng med i prästen Anna-Stina Svedbergs funderingar som landar på kärlekens nivå.

Läran om Gud, teologin, har förändrats under de senaste fyrtio åren. Tidigare var den teologi som skapats vid västeuropeiska universitet helt dominerande. Numera kan man hitta många böcker om kristen tro som är skrivna av människor i Kina, Sydafrika och El Salvador. När samtalet om Gud och tro börjar föras på många olika platser, med utgångspunkt i olika människors erfarenheter, så blir det tydligt att våra skilda livsvillkor präglar vår tro och vårt sätt att läsa Bibeln. Om jag lever i ett land som är hårt drabbat av ebola eller hiv, kan bilden av den sårade Kristus bli viktigare än bilden av Kristus som segrare eller kung. Bilden av en Gud som lider med oss när vi drabbas ger tröst. Om jag lever som fattig emigrant i ett land präglat av överflöd, kan bibelberättelsen om profeten Amos dom över dem som utnyttjar den fattiga och svaga ge kraft att kräva rättvisa villkor.

För många har de feministiska teologernas arbete betytt mycket. De har lyckats synliggöra kvinnors erfarenheter av tro och liv genom kyrkans historia, till exempel ett kvinnligt ledarskap som ofta utövats utan att lämna så många skriftliga avtryck efter sig. De har lyft fram kvinnor som förebilder i kristen tro, både i hem och kloster. De har uppmärksammat det sätt att tala om Gud som kvinnor använt sig av. Ofta sinnliga bilder. Bilder som ger oss fler perspektiv på vem Gud är. Kanske har den vite, väst-

europiske mannen tidigare i allt för hög grad fått bilda norm för all kristen troserfarenhet. Det är de stora, namnkunniga kyrkoledarna och tänkarna som varit intressanta för forskningen, de stora omvälvningarna och konflikterna. Men hur gestaltade sig livet och tron för dem som levt i skuggan av de stora omvälvningarna och konflikterna, utan så mycket makt att påverka? Det är först nu som vi börjar få veta mer om det.

”

Vi ser den unika personlighet som vilar i botten på varje människa

”

Omrövningen av gamla normer har dock också sina avigsidor. Idag betonar vi i allt högre grad våra individuella särdrag, det som skiljer oss från mängden och gör oss speciella. Vi vill inte vara som alla andra. Men om våra skilda erfarenheter och livsvillkor gör oss så olika, finns det då till sist alls något

som kan hålla oss samman? Kan vi alls förstå varandra? Det finns något berikande i betonandet av olikheter och mångfald, men det kan också göra oss ensamma. Om alla andra är annorlunda än jag, vem kan då till sist förstå mig?

Den kristna traditionen ger ett svar på olikhetens och ensamhetens dilemma. Men det är inte lättköpt. Det finns en djup nivå inom oss, där du och jag kan mötas, trots olikheter och skillnader. Det är på kärlekens nivå. Mötet kan ske om kärleken inte är begärande och kontrollerande, men full av frihet och vördnad för den andra. Den här kärleken kan uppstå i våra närmaste relationer, men den kan också finnas mellan främlingar. Den kan till och med uppenbara sig på slagfältet. När det sker, så sker ett under.

När vi ser på varandra i ett kärleksfullt blickutbyte, kan vi i benådade ögonblick ana den andres gudslighet, som Bibeln talar om. Vi ser den unika personlighet som vilar i botten på varje människa. Den personlighet som inget har att göra med skillnader i status och makt. Den personligheten finns kvar trots tidens nötning. Mina intellektuella förmågor kan avta, jag kan förlora mitt språk och mitt minne. Men min djupaste person består. Den som älskar kan se den. Även den dag då jag vilar stilla på min dödsbädd.

Till sist är det under Guds kärleksfulla blick vi alla blir till och träder fram. Gud kan älska fram vårt djupaste vara. Ja, till och med den där skimrande gudalika konturen inom oss, för att låna ett uttryck av poeten Bruno K Öijer.

Text: Anna-Stina Svedberg

“No man is an island, entire of
itself; every man is a piece of the
continent, a part of the main...”

*Av den engelske 1600-talsprästen
och poeten John Donne.*

